

31. 12. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Otcovská: Prodloužení podpůrní doby a možnost odložení čerpání i na dobu po šestinedělí matky dítěte, v případě jejich hospitalizace

S účinností od 1. ledna 2022 dochází k některým změnám v úpravě nemocenské dávky otcovské poporodní péče - zkráceně otcovské, přičemž výhod budou moci pojištěnci, kterým se narodilo dítě ještě v r. 2021, využít i "zpětně".

I když se často v praxi hovoří o otcovské dovolené, žádnou takovou překážku v práci, pro kterou by byl zaměstnavatel povinen omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci, zákoník práce nezná.^[1] Otec dítěte účastný nemocenského pojištění pobírá dávku otcovské poporodní péče, ale čerpá rodičovskou dovolenou. (Uvedenou nemocenskou dávku mohou za stanovených podmínek pobírat i osoby samostatně výdělečně činné.) *Nicméně mylnou představu o jakési "otcovské dovolené" podporuje do jisté míry zřejmě i terminologie užitá v zákoně o nemocenském pojištění (č. 187/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která hovoří "nástupu na" otcovskou (podobně jako hovoří o "nástupu na" peněžitou pomoc v mateřství).*

Prodloužení podpůrní doby a zpětný nárok na ni

Zákon č. 330/2021 Sb., kterým se mění zákon o nemocenském pojištění přináší **prodloužení podpůrní doby dávky otcovské poporodní péče (otcovské), a to z 1 týdne na 2 týdny.**

Nárok na dvoutýdenní podpůrní dobu otcovské vzniká dle přechodného ust. čl. II bodu 1 zákona č. 330/2021 Sb. i tehdy, pokud se dítě narodilo v období 6 týdnů přede dnem 1. 1. 2022 (den nabytí účinnosti novely). Jestliže podpůrní doba u dávky otcovské poporodní péče skončila přede dnem nabytí účinnosti novely (t.j. před 1. 1. 2022) a v den (resp. "ale" v den), v němž novela nabyla účinnosti (tedy k 1. 1. 2022), ještě neuplynulo období 6 týdnů ode dne narození dítěte nebo ode dne převzetí dítěte do péče, náleží tato dávka ještě v délce jednoho týdne (je tedy možno "dočerpát" dávku v prodloužené podpůrní době), pokud tento další (nový) nástup na otcovskou nastal v období 6 týdnů ode dne narození dítěte nebo ode dne převzetí dítěte do péče. - *Pokud se tedy dítě narodí (narodilo) v období **od 21. 11. 2021 do 31. 12. 2021** a pojištěnec otec vyčerpá 1 týden otcovské podle dosavadních předpisů v tomto období, **náleží mu ještě jeden týden v roce 2022**. Nástup na tento druhý týden musí zaměstnanec určit (stihnout) ještě v období 6 týdnů od narození dítěte. (V krajním případě, pokud se dítě narodilo 21. 11. 2021, tedy ještě 1. 1. 2022.)*

Příklad:

Dítě se narodilo 7. prosince 2021. 6 týdnů uplyne 17. 1. 2022. Otec nastoupil na otcovskou v době od 20. prosince do 26. prosince 2021. Otec může díky nové právní úpravě nastoupit na 2. týden otcovské (čerpát znovu otcovskou) ještě v roce 2022, a to nejpozději ode dne 17. 1. 2022.

Odložené čerpání z důvodu hospitalizace pro zdravotní důvody matky nebo dítěte

Princip, že otcovská náleží, nastal-li nástup na otcovskou v období 6 týdnů ode dne narození dítěte

nebo ode dne převzetí dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů, zůstává zachován. Nová je však možnost začít čerpat otcovskou až po propuštění dítěte z hospitalizace, pokud otec dítěte preferuje možnost navázat intenzivnější kontakt s dítětem v domácím prostředí a současně pomůže matce dítěte v novém uspořádání chodu domácnosti. Avšak i otec dítěte, které bylo ze zdravotních důvodů na straně dítěte nebo jeho matky hospitalizováno v průběhu 6 týdnů ode dne porodu, bude moci v této době nastoupit na otcovskou, jestliže preferuje možnost navázat bližší kontakt s dítětem co nejdříve, již v raném období jeho života, bez ohledu na zdravotní stav dítěte či matky. (Viz ust. § 38a odst. 3 zákona o nemocenském pojištění.)

Způsob, jakým bude zajištěna možnost nástupu na otcovskou (možnost čerpání otcovské) po uplynutí 6 týdnů ode dne porodu v případě hospitalizace dítěte v tomto období, se liší v závislosti na tom, zda hospitalizace dítěte trvala ke dni skončení období 6 týdnů ode dne porodu, či nikoli. Pokud k tomuto datu hospitalizace dítěte netrvala, období 6 týdnů ode dne porodu se pro účely nástupu na otcovskou prodlouží o počet dnů odpovídající počtu dnů hospitalizace dítěte v období 6 týdnů ode dne porodu. Pokud k tomuto datu hospitalizace dítěte trvala, zjistí se počet kalendářních dnů, po které bylo dítě v období 6 týdnů ode dne porodu hospitalizováno, a po stejný počet kalendářních dnů pak může pojištěnec nastoupit na otcovskou po propuštění dítěte z hospitalizace. Nejpozději je však třeba začít čerpat otcovskou do 1 roku věku dítěte. (Viz ust. § 38b odst. 2 zákona o nemocenském pojištění).

Valorizace redukčních hranic denního vyměřovacího základu pro stanovení výše dávky

Výše otcovské činí stejně jako je tomu u peněžité pomoci v mateřství, a to za kalendářní den 70 % redukovaného denního vyměřovacího základu, tedy 70 % přepočteného průměrného výdělku připadajícího na 1 kalendářní den. Průměrný denní výdělek se redukuje tak, že se započte

- do 1. redukční hranice (jež v r. 2021 činí 1182 Kč a nově od 1. 1. 2022 1298 Kč) 100 % denního vyměřovacího základu,
- z části denního vyměřovacího základu mezi 1. a 2. redukční hranicí (dosud 1773 Kč, nově 1946 Kč) se započte 60 %,
- z části mezi 2. a 3. redukční hranicí (dosud 3545 Kč, nově 3892 Kč) se započte 30 % a k části nad 3. redukční hranicí se nepřihlédne.[\[2\]](#)

Redukční hranice (denního vyměřovacího základu pro výpočet otcovské) v roce 2021

částka	započte se
do 1 182 Kč	100 %
nad 1 182 Kč do 1 773 Kč	60 %
nad 1 773 Kč do 3 545 Kč	30 %
nad 3 545 Kč	0

Redukční hranice (denního vyměřovacího základu pro výpočet otcovské) v roce 2022

částka	započte se
do 1 297 Kč	100 %
nad 1 297 Kč do 1 946 Kč	60 %

Redukční hranice (denního vyměřovacího základu pro výpočet otcovské) v roce 2022

částka	započte se
nad 1 946 Kč do 3 892 Kč	30 %
nad 3 892 Kč	0

Z příjmu zaměstnance se tak pro výpočet dávky bude zohledňovat více.

Adolf Maulwurf

[1] Srov. Náhlíková Kaletová R.: Neexistující otcovská dovolená – jak na ni, 17. 9. 2018, pravni prostor.cz

[2] Pro účely nemocenského pojištění byla nová výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu vyhlášena sdělením č. [380/2021](#) Sb.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)